

ด้อยา

พระอาจารย์สงบ มนสฺสนฺโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๖

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : ข้อ ๒๙๑๘. เรื่อง “ปริมาณของหลวงปู่ดูลย์คืออะไร”

รบกวนเรียนถามหลวงพ่อ ปริมาณของหลวงปู่ดูลย์คืออะไรคะ

ตอบ : อันนี้มันเป็นแบบว่าเป็นเรื่องสุดวิสัยของคนนะ ปริมาณของหลวงปู่ดูลย์ มันก็เหมือนกับนิเวศลีย์รียในยามของหลวงตาพระมหาบัว

หลวงตาพระมหาบัวเวลาท่านโครงการช่วยชาติฯ ท่านบอกเลยนะ ท่านเดินไปไหนก็แล้วแต่ มันมีนิเวศรอนนิเวศลีย์รียอยู่ในยาม อยู่ในยามนี้ แต่มันไม่มีใครถาม

กรณีเช่นนี้เหมือนกัน เช่น หลวงตาท่านเห็นหลวงปู่แหวน “เราสู้ๆ” ท่านก็บอกว่าหลวงปู่แหวนเป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น

หลวงตาพระมหาบัวท่านอุปัฏฐากหลวงปู่มั่นมา หลวงปู่มั่นท่านอบรมบ่มเพาะอย่างไร ท่านสอนอย่างไร เพราะหลวงปู่มั่นท่านวางข้อวัตรปฏิบัติในกึ่งกลางพระพุทธศาสนา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านแสวงหา ท่านค้นคว้าของท่าน ท่านก็มีปริมาณในหัวใจของท่าน

เวลาอวิชาปจฺจยา สงฺขารฯ สงฺขารฯปจฺจยา วิญญฺญาณํ สิ่งที่ปัจจยการนั้นนะ เวลามันลบล้าง มันเป็นสัจจะเป็นความจริงในหัวใจของครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงใจ

แล้วกรณีอย่างนี้ไง ที่เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านมาที่วัดนรนาถ เขาบอกให้ดูนี้ไง เขาเขียนปฏิจจสมุบบาท อวิชา ใ้โฮ! เป็นภพเป็นชาติเลย

หลวงตาบอกว่า ไม่มอง ไม่มอง

วิชาการเป็นเรื่องหนึ่ง ความเป็นจริงในหัวใจเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ฉะนั้น ปริมาณของหลวงปู่ดูลย์

ปริมาณของหลวงปู่ดูลย์ท่านรู้จริง อวิชชากับวิชชา เวลาปัจจุอาการในหัวใจที่มันลบล้างกันนะ นั่นละปริมาณของหลวงปู่ดูลย์

แล้วปริมาณของหลวงตาพระมหาบัว ในยาม นิวตรอนนิวเคลียร์ในยามของท่านพกมาตลอด แล้วเวลาเห็นหลวงปู่แหวนท่านทำอย่างนั้นท่านก็แปลกใจ แปลกใจเพราะว่าเคมีหลวงตากับหลวงปู่มันท่านตรงกัน เคมีของหลวงปู่แหวนท่านก็เครพหลวงปู่มันนั่นแหละ แต่เคมีของท่านเป็นแบบนี้

แล้วอีกอย่างหนึ่งมันอยู่ที่สังคมด้วย เวลากระแสสังคมที่มันรุนแรง เวลาครูบาอาจารย์ท่านเป็นธรรมแล้ว ท่านว่าเห็นมันไม่เสียหาย ท่านก็คล้อยตามไป

ท่านบอกว่า เราสู้ๆ รุ่นนั้นรุ่นนี้ เวลาท่านไปหาหลวงปู่แหวน ท่านขอโอกาส เพราะหลวงปู่แหวนอาสุโว เป็นลูกกศิษย์หลวงปู่มันรุ่นแรก บอกว่า ใต้ที่เราสู้ๆ เรื่องหนึ่ง แล้วถ้าธรรมะเป็นอย่างไรละ

เวลาหลวงปู่แหวนท่านตอบ พอท่านตอบ เปิดประตูได้ คือละสังกกายทิฐิ วิจิกิจจา สิ้นพตปรามาส ถ้ามันเข้าได้ แล้วปริมาณที่ไหนละ

เวลาหลวงปู่แหวนท่านตอบเสร็จ หลวงตาพระมหาบัวท่านก็ถามต่อเนืองไป นั่นแหละ ๔๕ นาทีนั่นแหละปรากฏของหลวงปู่แหวน ออกมาพบบๆ

ท่านบอกเลยนะ ธรรมะนะ สังกรรม คุณธรรมในหัวใจมันด้น มันเป็น เอโก ธมฺโม มันเป็นเรื่องที่ยอดเยี่ยม แต่ไม่มีใครสนใจ สนใจแต่เหรียญ สนใจทองแดง ตะกั่ว ไปสนใจวัตถุไป ไม่สนใจความเป็นจริงอันนั้นนะ

พอความเป็นจริงอันนั้นเสร็จ นี่ไง วิทยานิพนธ์ของแต่ละองค์มันไม่เหมือนกัน วิทยานิพนธ์ เรื่องและหัวข้อที่แตกต่างกัน แต่มันมีเนื้อหาสาระเป็นการแก้กิเลสเหมือนกัน ก็ลงกราบหลวงปู่แหวนเลย

“มามีสิ่งใดที่สงสัยให้ถามมา”

คือให้ชักเลย อริยสังขมีหนึ่งเดียว พระอรหันต์ประเภทเดียวเท่านั้นนะ ประเภทพระอรหันต์ แต่ความแตกย่อยเป็นสาขานั้นอีกเรื่องหนึ่ง

นี่ไง เวลาหลวงปู่แหวนท่านถาม “มามีอะไรให้ถามมา”

หลวงตาท่านกราบ “เกล้ากระผมไม่ถามครับ เกล้ากระผมหาปรมาณูอย่างนี้”

ปรมาณูที่อยู่ในใจครูบาอาจารย์แต่ละองค์ แต่ละองค์อย่างนี้ นี่ถ้าเป็นความจริงๆ เป็นอย่างนี้ไง

ฉะนั้นบอกว่า ปรมาณูของหลวงปู่ดูลย์เป็นอย่างไร

ก็ต้องไปถามหลวงปู่ดูลย์ไง เราต้องไปหาหลวงปู่ดูลย์ด้วยกัน แล้วไปถามหลวงปู่ดูลย์ว่าปรมาณูที่หลวงปู่ดูลย์ท่านค้นคว้าของท่านเป็นอย่างไร

นั่นพูดถึงว่าเป็นสังขจะเป็นความจริงในหัวใจของครูบาอาจารย์เรา ถ้ามันเป็นจริงแล้วนะ ความจริงกับความจริงมันเป็นอันเดียวกัน ความจริงมีหนึ่งเดียว เป็นสังขจะเป็นความจริงอันนั้น

ฉะนั้น ปรมาณูของหลวงปู่ดูลย์ก็เป็นของหลวงปู่ดูลย์

แล้วบอกว่า ให้หลวงพ่อว่ามันเป็นอย่างไร

มันเป็นอย่างไรก็ต้องกลับไปถามหลวงปู่ดูลย์นั่นนะ

เวลาหลวงปู่ดูลย์นั้นะ เป็นครูบาอาจารย์ที่เราเคารพบูชาของเรา หลวงตาพระมหาบัว หลวงปู่ดูลย์อย่างนี้ ครูบาอาจารย์ที่เป็นจริงอย่างนี้ อย่างนี้เราเคารพบูชา เพราะอะไร

เพราะมันเป็นความจริงเหมือนกัน มันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่มีขัด ไม่มีแย้ง ไม่มีการโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น เป็นสังขจะเป็นความจริง

หลวงตาพระมหาบัวท่านเปรียบเหมือนลำธารแม่น้ำทุกสายมันจะไหลลงสู่ทะเล มันจะไหลลงสู่มหาสมุทร ลงสู่มหาสมุทรแล้วเป็นอันเดียวกันทั้งสิ้น

แม่น้ำทุกสายในโลกนี้ไหลลงสู่มหาสมุทรทั้งสิ้น มหาสมุทรอันนั้นเป็นสัจจะเป็นความจริงอันหนึ่งอันเดียวกัน ไม่มีแตกแยก ไม่มีแตกต่างกัน ไม่มี มันเป็นสัจจะเป็นความจริงอันเดียวกัน นั่นคือปรมาณูของหลวงปู่ดูลย์ จบ

ถาม : ข้อ ๒๙๑๙. เรื่อง “ทำไมทุกข์เกิดในใจถึง”

กราบนมัสการหลวงพ่อก่อน ไม่นานมานี้หนูลองมาใช้ภาวนาแบบกำหนดความรู้สึกที่อยู่ภายใน ตำแหน่งประมาณในกระเพาะช่วงใต้สะดือ ก็รู้สึกสบายดี แต่พอในช่วงกลางวันที่ไม่ได้ภาวนากลับรู้สึกทุกข์ใจ เกิดบ่อยมากขึ้น เวลาฟังชานแค่นี้เดียวก็รู้สึกทุกข์ในใจไม่เป็นสุข เวลาเกิดความอยากเล็กๆ น้อยๆ ก็ทุกข์ เวลาเพลงที่ไม่อยากให้เกิด แต่หยุดคิดเกิดขึ้นมาก็ทุกข์ใจ ไม่นิ่ง ไม่เป็นสุขอยู่เฉยๆ ทำให้หนูต้องกำหนดความรู้สึกตัวเข้าด้านในกระเพาะ พอทำความรู้สึกตัวในกระเพาะได้ ทุกข์ก็หายไป เป็นอย่างนี้วนไป แต่ไม่เป็นทั้งวันนะคะ เป็นช่วงๆ แต่บางช่วงก็รู้สึกทุกข์เกิดขึ้นจากความคิดทุก ๕ วินาที

บางวันถ้ารอจนควบคุมความคิดที่เกิดในใจไม่ได้ คิดไปเรื่อยๆ จนทุกข์มาก จะต้องหยุดทำทุกอย่าง มาภาวนาประมาณครึ่งชั่วโมงกว่าจะรู้สึกดีขึ้น รู้สึกว่าทำไมช่วงนี้เราเป็นทุกข์เยอะมากขึ้น ทั้งๆ ที่ไม่ได้ภาวนาน้อยกว่าเดิม งงมากๆ ค่ะ

อย่างนี้หนูจะเป็นบ้าหรือเปล่านั้น เป็นเรื่องไม่ปกติของผู้ปฏิบัติหรือไม่คะ ถามเพื่อเช็กไม่ให้ปฏิบัติผิดทาง กราบขอบพระคุณหลวงพ่อก่อนที่คอยตอบปัญหาธรรมเรื่อยมาค่ะ

ตอบ : ถ้ากำหนดๆ กรณีอย่างนี้ กรณีอย่างนี้นะ เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านบวชครั้งแรก ท่านหาอุปัชฌาย์ของท่าน อุปัชฌาย์ของท่านบอกว่าฝึกหัดภาวนา ท่านอยากภาวนา ก็ให้มาพุทธโธๆ สุดท้ายแล้วท่านก็บอกว่า ส่วนที่ฝึกหัดปฏิบัติมานี้ ๗ ปี ทำความสงบได้แค่ ๓ ครั้ง แล้วเวลามาเรียนเป็นมหาแล้วมันมีปัญญาความรู้ ท่านบอกกำหนดเฉยๆ

กำหนดเฉยๆ ใ้พวกดูจิตๆ ที่ว่าดูเฉยๆ เฉยๆ นั้นนะ เวลาเป็นสมาธิ ถ้ามีอำนาจวาสนา มันเป็นได้นะ เพราะว่าด้วยความสามารถของตน แต่มันไม่มีจุดเย็น ไม่มีหลัก

ท่านบอกว่า เวลาจะไปหาหลวงปู่มัน คึกษาจบแล้วจะปฏิบัติ ไปหาหลวงปู่มัน ไปทำ กลดหลังเดียวมันเสื่อมหมดเลย พอเสื่อมหมดเลย เอาคืนไม่ได้ เอาคืนไม่ได้มันทุกข์มันยากมาก นี่ไปหาหลวงปู่มันครั้งแรกเพราะจิตมันเสื่อม

เวลาจะออกประพฤติปฏิบัตินะ คึกษามาจนจบเป็นมหาแล้วออกปฏิบัติ เวลาปฏิบัติ พรรษาแรกอยู่จักราช ท่านกำหนดของท่าน เพราะคนมีความรู้มาก มีทางเลือกมาก ก็ทำแต่ ความเข้าใจของตน มันก็เป็นได้ด้วยศรัทธา ด้วยความมั่นคง ด้วยวาสนาของตน

เวลาจะตามไปหาหลวงปู่มัน ไปแะที่บ้าน ไปทำกลดหลังหนึ่ง ทำกลด เวลาจิตมันมี การเคลื่อนไหว มันส่งออก พอส่งออกขึ้นมาแล้ว รู้แล้วมันมีปฏิภริยา ท่านบอกเลย ทำกลดยังไม่ ทันเสร็จนะ รู้เลยว่าจิตมันเสื่อม ธิบๆ ให้มันจบเลย กลดหลังนั้นนะ เพราะกลดหลังนี้ทำให้จิต เสื่อมหมดเลย จิตที่ปฏิบัติมานะ

แล้วตั้งแต่นั้นมานะ ก็ดูกันอยู่อย่างนั้นนะ ก็เหมือนผู้ใหญ่ใจ ดูแลเด็กใจ ปล่อยมันปล่อย ปลดละเลย ก็ดูที่นั่งดูอยู่นี้ใจ เด็กมันจะวิ่งไปรถชนก็ไม่ใช่ไร วิ่งไปให้หมากัดก็เรื่องของมัน ไม่ สนใจอะไรเลย ก็ปล่อยอยู่อย่างนั้นนะ เพราะอะไร เพราะมันการดูเฉยๆ การดูเฉยๆ

ท่านบอกว่าไปหาหลวงปู่มัน เวลาไปหลวงปู่มันนะ

“มามหาหาอะไร มามหาพรรคผลนิพพานไซ้ใหม่ พรรคผลนิพพานไม่ได้อยู่ในตำรา ไม่อยู่ใน ทฤษฎี ไม่อยู่ในดินฟ้าอากาศ ไม่ได้อยู่ในแร่ธาตุใดๆ ทั้งสิ้น มันอยู่ในใจของคน”

อืม! ลงใจนะ สิ่งที่ว่าตัวเองค้นคว้ามามันก็เป็นทฤษฎีทั้งสิ้น มันเป็นทฤษฎี มันเป็น ความจำมา เอาจริงเอาจริงขึ้นมามันไม่เป็นผลกับใครทั้งสิ้น

แล้วเวลาจะฝึกหัดๆ พอจิตมันเสื่อม

“มหา มหาไม่ต้องทุกข์ใจนะ สิ่งถ้ามันทุกข์ใจไป”

วิตกกังวลเหมือนคำถามนี้ กลางวันก็ทุกข์ กลางคืนก็ทุกข์ หนุนก็ทุกข์ นึกก็ทุกข์ วิตกกังวล ไปกับมันทั้งนั้นนะ

มหา มหาไม่ต้องวิตกกังวลไปทั้งสิ้น ใจของคนมันเหมือนเด็กน้อย เด็กน้อยถ้ามันดีอ มันเที่ยวเล่นของมัน มันไม่สนใจกับพี่เลี้ยงของมัน ไม่ต้องไปสนใจมัน ปล่อยให้มันไป แต่เราก็พยายามจะไปปล้ำกับเด็กนั่นนะ จะให้เด็กเป็นคนดีให้ได้ ปล่อยให้มันไป เด็กมันต้องอาศัยปัจจัยเครื่องอาศัย ฉะนั้น เราหาอาหารไว้ เรามีปัจจัย ๔ พร้อม ถ้ามันไปจนตรอกแล้วเดี๋ยวมันกลับมาหาเราเอง ให้กำหนดพุทโธไว้

มันปล่อยปละละเลยไป กำหนดเฉยๆ กำหนดไว้ที่นู่น กำหนดไว้ที่นี่เฉยๆ ไม่มีคำบริกรรม

เวลาท่านก็กลับมาพุทโธ ๓ วันแรกออกแทบแตก

คนเรานะ เริ่มต้นฝึกหัดด้วยวิธีการใดมันจะเป็นนิสัย มันจะเคยตัวของมัน ถ้าคนเราจะเข้มข้นมาตั้งแต่ต้น ดูแลตัวเองมาตั้งแต่ต้น มันจะดีงามไปตั้งแต่ต้น

เวลาเริ่มต้นขึ้นมาปล่อยปละละเลย แล้วพอคิดได้จะมาฟื้นฟู ฟื้นฟูอะไร ฟื้นฟูที่ไหน ฟื้นฟูตรงไหน

ฉะนั้น พอหลวงปู่มันบอกว่า ไม่ต้องไปตกใจ ไม่ต้องไปกังวลอะไรทั้งสิ้น ให้กำหนดพุทโธไว้ พุทโธไว้ หาอาหารไว้เผื่อเด็กคนนั้น ถ้าเด็กคนนั้นมันหิวมันกระหาย มันไปทุกข์ไปยากนะ เวลามันคิดได้ มันจะวิ่งกลับมาหาอาหาร มันต้องหาอาหาร เพราะชีวิตมันต้องมีอาหาร มีปัจจัยเครื่องอาศัย ถ้าไม่มีปัจจัยเครื่องอาศัยมันทุกข์จนตาย

เราไม่ต้องไปยุ่งกับมัน ไม่ต้องไปยุ่งกับมันเพราะอะไร เพราะมันดีอ เพราะมันเคยตัว เพราะปล่อยปละละเลย ดูเฉยๆ นะ

ฉะนั้น เวลาหลวงปู่มันท่านสอนอย่างนั้น พอท่านสอนอย่างนั้นปั๊บ ท่านก็ตัดใจเลย ตัดใจเพราะมันทุกข์มาก ตัดใจเพราะมันจนตรอก มันไปไหนไม่รอดแล้วละ พุทโธๆ

คนเรานะ พอปล่อยปละละเลยมันชอบ คนเรานะ ไม่มีสติไม่มีปัญญา ไม่มีการควบคุมดูแลตัวเอง ใครจะไม่ชอบ มันก็ไปเต็มทีของมันนะ แล้วก็ทำอะไรไม่ถูก แต่พอจะจัดระเบียบให้มันเข้าที่ มีกติกากับตัวเอง โอ้โฮ! ท่านบอกว่า ๓ วันแรกออกแทบระเบิด

เด็กมันเคยตัวนะ จิตมันเสื่อม จิตมันเคยตัวของมัน จิตมันไม่ต้องการอะไรทั้งสิ้น ต้องการอย่างเดียว ฟาดวงฟาดงาตัวเองไง มันทุข์มันยาก มันลำบากมันลำบาก มันฟาดวงฟาดงาตัวเอง ทำลายตัวเองอยู่อย่างนั้นนะ โดยที่ตัวเองก็ไม่รู้วิธีแก้

ทีนี้พอหลวงปู่ท่านบอกว่า ไม่ต้องไปสนใจมัน ถ้าสนใจมัน มันก็ต้องให้เด็กมันต่อรอง ใจ ให้มันฟาดวงฟาดงาอยู่อย่างนั้นนะ ให้มันร้องมันดิ้นพิ๊ๆ จะเอาแต่ใจมันอย่างนั้นนะ ไม่ต้องไปสนใจมัน พุทธโธอย่างเดียว

พุทโธๆ ออกแทบระเบิด ๓ วัน ๔ วันนะกว่าจะเริ่มพุทโธได้สบายขึ้น แล้วพอดีขึ้น พอจิตมันสงบ อิม! ไข่เลย

ไข่เลยตรงไหน

ปัจจุบันตั้ง สันติภูมิโก

เวลาคนจิตมันเสื่อมมันทุข์มันยาก มันรู้ เวลามันเริ่มพุทโธกลมกลืนมันก็รู้ แต่ผลมันยังไม่ชัด แต่พอมันเป็นสมาธิ พอมันเป็นหนึ่ง ไม่พาดพิงอารมณ์ใดๆ ทั้งสิ้น คือกิเลสหลุดออกไม่ได้แล้ว ไข่ที่จะมาฟาดวงฟาดงาแล้วชักนำไป มึงหลุดออกไม่ได้อีกแล้ว หลุดออกไม่ได้เพราะว่าจิตมันสงบ ภูรี

รู้เพราะอะไร

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ รู้เพราะการกำหนดบริกรรมพุทโธๆ นี่ไง

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมีปัจจัย

เพราะดูเฉยๆ มันไม่มีเหตุ ไม่มีปัจจัย โดยสัญชาตญาณ โดยความมักง่าย โดยความที่เรามีวาสนา เราคนเก่ง เราภาวนาอะไรก็ได้ มันต้องเป็นพระอรหันต์

หันลงสู่นรก ทุกข์เกือบตาย

เวลามันฟื้นมา มันฟื้นมาอย่างนั้นไง

คำถามทั้งคำถามมันลงอันเดียวกันเลย

ปล่อยปลละละเลย เวลาภาวนาได้มันก็ว่าภาวนาได้ เวลาภาวนาไปแล้วนะ มันไหลไปตาม

น้ำมันต้องไหลลงสู่ที่ต่ำ ธรรมชาติของความคิดมันคิดของมันไปเรื่อย ส่งออกไปเรื่อย ให้คะแนนตัวเองไปเรื่อย ญเป็นเทวดา ญทำอะไรก็ได้ ญเป็นยอดคน ญทำแล้วประสบความสำเร็จ

ผลสุดท้ายเกือบตาย ทุกข์เกือบตาย

พอทุกข์เกือบตายแล้ว แล้วแก้อย่างไรละ

เวลาภาวนาไปแล้ว สุขก็ดี ทุกข์ก็ดี กำหนดไว้ที่นั่น

กำหนดนะ เขากำหนดลมหายใจ อานาปานสติ เรากำหนดที่ไหนแล้ว กำหนดไว้ที่ปลายจมูกก็มีคำบริกรรมด้วย คำบริกรรมคือนวกรรม คือการกระทำ

ไม่มีการกระทำใดๆ เลย จะเอาผลมาจากไหน

ลงทุน เราลงทุนกัน ลงขันเล่นหุ้น ลงทุนทำกิจการใดก็แล้วแต่ ลงทุน ไข่เราหุ้่นลม ญไม่ลงอะไรกับมึงเลย แต่มึงต้องแบ่งให้ญด้วยนะ เอาที่ไหนละ

มันต้องมีการลงทุน มันต้องมีการกระทำ เพราะจิตมันไม่มีการกระทำ หรือมีการกระทำ การกระทำโดยผิดพลาด การกระทำโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ การกระทำโดยความเห็นของเราในผลของมัน มันเหลวไหล พอมันเริ่มเหลวไหลนะ

คำถาม สิ่งที่ทำมา กำหนดไว้ตำแหน่งในกระเพาะ แล้วกำหนดไว้ตรงนั้นตลอด กลางสะดืออย่างนี้ ตรงจุดอย่างนี้

กำหนด กำหนดก็ดูเฉยๆ ไร

กำหนดอะไรละ

พุทธานุสติ ธัมมานุสติ สังฆานุสติ มรณานุสติ ระลึกอยู่ ความระลึกคือสติ กำหนด เห็นใหม่ กำหนดเรื่องอะไร กรรมฐาน ๔๐ ห้อง มันต้องมีการกระทำไร

เราปล่อยปลະละเลย เริ่มต้นก็ใช่ เหมือนสติเลย ตั้งใจที่แวกะลึกได้ชัดๆ เลย เดียวก็ลืม มันอ่อนลงเรื่อยๆ ใจ

นี่ใจ รถไฟฟ้า มึงเสียบมาเต็มแบตเตอรี่หมด โทรศัพท์ก็เหมือนกัน ตั้งสติก็เหมือนกัน ทุกอย่างเหมือนกันหมด เวลาใช้แล้วมันด้อยค่าไปเรื่อย มันเสื่อมสภาพไปเรื่อย แล้วก็ต้องตั้งใหม่ ตั้งตลอดเวลา นี่พูดถึงว่าสติ

แล้วคำบริกรรมละ

ฉะนั้น มันกลับมาที่คำบริกรรม

“อย่างนี้หนูจะเป็นบ้าหรือเปล่านั้นคะ”

ความเป็นบ้าๆ มันไม่เป็นหรอก ไม่เป็นเพราะมันมีสติอยู่

แต่เดี๋ยวเราจะตอบไปข้างหน้า กรณีอย่างนี้มันมีคำถามอีก ๒ คำถามถามมาโดยที่ว่ามีเหตุไม่มีผล

อันนี้ถ้ามีเหตุมีผลแล้ว เราจะบอกว่า ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ คนเราจะ ต้องทำงานถึงมีเงิน มีค่าตอบแทนเพื่อดำรงชีวิต จะทำงานโดยวิธีการใดก็ได้แล้วแต่ เราไม่ได้ทำอะไรเลย เรามีเงินมาก เราก็ใช้เงินทำงาน เงินทำงาน ลงทุนในอะไรต่างๆ ขึ้นมาก็มีส่วนแบ่ง มันต้องมีเหตุ

ธรรมทั้งหลายมาแต่เหตุ มันต้องมีเหตุมีผล มันไม่มีสิ่งใดลอยมาจากฟ้า พระพุทธศาสนาไม่มีอะไรที่เกิดขึ้นเอง ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำครึ่งๆ กลางๆ ก็ได้ครึ่งๆ กลางๆ ทำ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ก็ได้แค่ ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ถ้าทำ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ มันก็ได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วทำ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ถ้าผิด ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ มันก็ผิดอยู่อย่างนั้นนะ

มันต้องเป็นสัมมาทิฐิความถูกต้องชอบธรรมด้วย เวลาทำที่ผิดพลาดมันก็คือผิดพลาดตลอดไป แล้วทำอย่างไรให้มันถูกต้องละ

มัชฌิมาปฏิปทา ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ไม่ตกไปชอบข้างใดข้างหนึ่งทั้งซ้ายและขวา

ชวาก็ผิด ซ้ายก็ผิด ผิดหมดนะ แต่ถ้าเป็นสายกลางในพระพุทธศาสนา สายกลางในพระพุทธศาสนา ดำริชอบ งานชอบ เพียรชอบ ความชอบธรรมของมัน

การปฏิบัติก็เหมือนกัน ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ตกไปข้างใดข้างหนึ่งผิดหมด แล้วตกไปข้างดี ไ้อโฮ! ตายเลยนะ ดีขนาดนี้ ดีขนาดนี้

ดีขนาดนี้ก็ดีไป แล้วคนที่ทะเลาะกัน ไ้อโฮ! กระทบกันมาก คนดีกับคนเลวมีปัญหา คนเลวนั้นเป็นคนผิด ไม่ชอบธรรมกับชอบธรรม แต่คนดี-คนดีทะเลาะกัน

ฉะนั้น ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าข้ามพ้นดีและชั่ว

ดีก็ติดใจ ฉันเป็นคนดี ฉันยอดเยี่ยม ฉันเป็นคนสุดยอด ฉันเป็นคนยอดเยี่ยมมาก

ยอดเยี่ยมก็ยอดเยี่ยม แล้วอะไรต่ออะไร มีอะไรต่อไปอีก

แต่สายกลางในพระพุทธศาสนา ทั้งผิดและถูก ผิดหมด แม้แต่ทางสายกลางก็ต้องทางสายกลางโดยความถูกต้องชอบธรรม ถูกต้องชอบธรรม ไม่เบียดเบียนใคร ไม่เบียดเบียนตน ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ไม่เบียดใครๆ ทั้งสิ้น เราทำเพื่อผลประโยชน์ของเราคนเดียว ไม่เบียดเบียนสังคม ไม่ทำให้สังคมกระทบกระเทือน ไม่ทำให้ใครกระทบกระเทือนทั้งสิ้น นี่คือนิวาสายกลางในพระพุทธศาสนา จบ

ถาม : ข้อ ๒๙๒๐. เรื่อง “การรับเงินที่ไม่ถูกต้อง”

ตอบ : อันนี้มันเป็นคำถามที่ถามซ้อน คำถามซ้อน มันเคยถามมาแล้ว คำถามซ้อน คำฟ้อง คำฟ้อง ฟ้องศาล ฟ้องซ้ำไม่ได้ แต่คำถามเรื่องเงิน เรื่องทอง เรื่องภาษี เรื่องต่างๆ มันเป็นการถามซ้ำ แล้วการถามซ้ำแล้ว เจ้าหน้าที่บอกว่า เขาโทรมาบอกว่ายกเลิก

คำว่า “ยกเลิกๆ”

คำถามซ้ำมันเป็นเรื่องไร้สาระนะ ถ้ามันเป็นสาระๆ เราเป็นคนที่ว่าเราเกิดมาแล้วมันไม่มีสิ่งใดสมบูรณ์แบบไปทุกอย่าง มันเป็นเวรเป็นกรรม มันจะหาทางออกได้อย่างไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ เกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ แม่ก็สวรรคต เวลาอยู่กับน้านาง กิณนมของน้ำ เวลาโตขึ้นมาๆ พระเจ้าสุทโธทนะไม่ให้บวช อยากให้เป็นจักรพรรดิ หานางพิมพาให้เป็นภรรยา มีบุตร สามเณรราहुล เจ้าชายสิทธัตถะเดินทางเดินไปด้วยกลีบกุหลาบ ไม่มี

แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มีอุปสรรคในชีวิตมากมายก่อนที่จะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วนี่เราเป็นใคร เราเกิดมา เกิดมาปุ่กฤษณคนหนา เกิดมาเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ มีพ่อแม่เป็นพระอรหันต์ของลูก แล้วก็อยู่ในครอบครัวมีปัญหาไปหมด

อุปสรรคก็คืออุปสรรค จะถามซ้ำถามซากมาว่ามันเป็นอย่างนั้นๆ

อุปสรรคในชีวิตของคน ถ้าอุปสรรคในชีวิตของคน คนที่มีอำนาจวาสนานะ เขาก็พาชีวิตของเขาพ้นจากอุปสรรคนั้นไปได้

เวลาครูบาอาจารย์ของเราแต่ละองค์ๆ ก่อนที่จะบวชเป็นพระ บางองค์นะ ก็ราบรื่น บางองค์ก็มีอุปสรรค สิ่งที่ว่า เป็นทุกตะเข้ญใจว่าจะได้บวชได้เรียน ทุกข์ยากมาก

ฉะนั้น ถ้าชีวิตของเรามันมีสิ่งใดที่เป็นอุปสรรค นั้นมันก็เป็นเรื่องวิบากกรรม คนถ้ามีอำนาจวาสนา เขาก็จะหาทางออกของเขา เขาพยายามทำให้ชีวิตเขาไม่ตกต่ำ

ชีวิตของเราเกิดมาแล้วเราสร้างคุณงามความดี คุณงามความดีกับโลก เป็นรัฐบุรุษ แต่ถ้าสร้างคุณงามความดีกับหัวใจของตน สิ้นกิเลส ไม่เป็นภาระใครทั้งสิ้น ตัวเองจบสิ้น แล้วยอดเยี่ยม ไม่ต้องเป็นรัฐบุรุษให้ใครมาเคารพบูชา

เป็นรัฐบุรุษนะ ถึงวันครบรอบ ระลึกถึงเที่ยว แต่ถ้าชนะใจตนเองจบเลย

มันจะมีอุปสรรคในชีวิตนั้นก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่ว่าถ้ามีอุปสรรคในชีวิตแล้ว เราจะบอกว่า ใ้มันมันเป็นปัญหาของเรา ใ้มันเป็นปัญหา แล้วในโลกนี้ไม่มีใครมีอุปสรรคเลยนะ มีเราคนเดียว ทุกคนชีวิตราบรื่น อู๋ย! เราคนเดียวมีอุปสรรค

ก็ไข่แค่เรื่องในบ้าน แล้วมันเรื่องซ้ำซ้อน เรื่องปัญหา จะบอกว่าเป็นปัญหาส่วนตัว ปัญหาส่วนตัวแล้วเราก็ต้องแก้ไขของเราไป แล้วถ้าแก้ไขของเราแล้ว เราหาทางออกของชีวิต แล้วเราเอาให้เราราบรื่นได้มันก็จบ จบ

ถาม : ข้อ ๒๙๒๑. เรื่อง “รู้สึกเป็นทุกข์ทั้งๆ ที่ก็ได้มีทุกข์ในชีวิต”

หลวงพ่อบ : มีบุญนะ

ถาม : ทำไมยังทำสมาธิมาเรื่อยๆ ยิ่งรู้สึกทุกข์ ทั้งๆ ที่ชีวิตไม่ได้มีปัญหาอะไรเลย เล่นโทรศัพท์ก็ทุกข์ คิดนึกก็ทุกข์ ไม่ค่อยอยากอยู่ ความคิดแบบนี้โดนกิเลสหลอกหรือไม่คะ แล้วควรทำอย่างไร ทำไมจิตไม่คิดว่ายิ่งนั่งมากยิ่งสุขมาก หรือยิ่งนั่งมากยิ่งเฉยๆ ไม่สุขไม่ทุกข์ล่ะคะ

ตอบ : นี่พูดถึงว่าชีวิตนี้มีความทุกข์นะ ชีวิตมันเป็นความทุกข์แล้ว ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง ทุกข์คือความทนอยู่ไม่ได้

นั่งเล่นโทรศัพท์อยู่ที่ทุกข์ นึกคิดก็ทุกข์

นั่งอยู่นะ นั่งอยู่โดยที่ไม่เปลี่ยนอริยาบถเลย เป็นไปไม่ได้ ทุกข์คือความทนอยู่ไม่ได้ ยืน เดิน นั่ง นอน อริยาบถเดียว อยู่ไม่ได้หรอก มันต้องเคลื่อนไหว มันต้องเปลี่ยนแปลงโดย สัจจะตามญาณ มันเลยบรรเทาทุกข์มาได้

ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นสัจจะ ทุกข์เป็นความจริง มันเป็นความทุกข์อยู่แล้ว แต่ ความคิดของโยมมันเป็นความคิดของโลก คิดว่ามีเงินมีทอง มีทุกอย่างสมบูรณ์แบบแล้วไม่ทุกข์ ใจ ความคิดอย่างนี้ คิดว่าถ้าเรามีตังค์นะ เรามีตำแหน่งนะ เรามียศถาบรรดาศักดิ์นะ เราจะมี ความสุขๆ

ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า อำนาจเหมือนท่อนเหล็กไฟ ทุกคน วิ่งเข้าไปกอดท่อนเหล็กไฟนั้น

อำนาจนั้นนะตัวทุกข์ คนวิ่งแสวงหาอำนาจ ที่แข่งขันกันอยู่นี้คืออะไร ก็วิ่งเข้าหาอำนาจ ทั้งสิ้น แล้วเข้าไปทุกข์ใหม่ พอเข้าไปแล้วนะ คนใกล้ชิด คนกันเองยังไว้ใจไม่ได้ ไม่รู้ว่าใครจะ ทำลายใคร เพราะต่างคนต่างแย่งชิง ไม่มีหรอก

ที่นั่นมันคิดแบบโลกนี้ไง นี่ไง เขาบอกว่า ทำไมยังไม่ทำสมาธิเรื่อย ๆ ยิ่งรู้สึกทุกข์ ทั้งๆ ที่ชีวิตก็ไม่มีปัญหา เล่นโทรศัพท์ก็ทุกข์ นั่งคิดก็ทุกข์ อยู่เฉยๆ ก็ทุกข์

เพราะไม่เข้าใจใจ เห็นไหม อย่างนี้เขาเรียกว่าไม่เห็นทุกข์

ว่าทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ ทุกคนไม่รู้จักทุกข์ไง ทุกคนอยากปรารถนามีความสุข ใจ แล้วความสุขมันอยู่ไหนล่ะ มันเป็นความทุกข์ทั้งนั้นนะ แล้วความทุกข์นั้นก็ไม่ใช่ทุกข์อีก เพราะไม่เคยเห็นทุกข์ คนภาวนาทั้งหมดไม่รู้จักทุกข์ แล้วไม่เคยเห็นทุกข์ แก่ทุกข์ไม่ได้

หลวงตาท่านบอก เวลากิเลสนะ มันตื่นนอนจากหัวใจเรานะ แล้วมันก็ชี้ใส่หัวใจ แล้วมันก็ไปนอนหลับ

ไอ้เราตื่นมานะ ทุกข์ ทุกข์ ทุกข์

ทุกข์อะไร ไม่เห็นมันใจ อารมณ์นะ ความรู้สึกนึกคิดมันผ่านไปแล้ว แล้วเราก็เก็บเศษของมัน เก็บความไม่พอใจ บอกว่าทุกข์ ญทุกข์ๆ แล้วเป็นทุกข์หรือเปล่าล่ะ

ทุกข์นั้นเป็นอาการที่กิเลสมันหลอกมึง ๒ ชั้น ๓ ชั้น มึงไม่รู้จักรอคอก ทุกข์ควรกำหนด คนที่ปฏิบัติไม่รู้จักทุกข์ ไม่เคยเห็นทุกข์ แต่มันพร่ำบ่นสอนโดยทฤษฎี

ถ้าคนเห็นทุกข์นะ คนเห็นทุกข์ ทุกข์ควรกำหนด เห็นทุกข์ก็จับทุกข์

แล้วทุกข์เกิดจากอะไรล่ะ

ต้นหาความทะยานอยาก ต้นหา สมุทัย เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ วิธีการดับทุกข์

ทุกข์ ทุกข์มันมาจากไหน

อยากได้ อยากดี อยากเป็น อยาก แล้วไม่อยากก็ทุกข์ เฉยๆ ก็ทุกข์ ถ้ามึงมีต้นหา

แล้วทุกข์มันเกิดแล้วยังไม่รู้ เพราะเหตุไม่รู้จัก

แต่ครูบาอาจารย์นะ ทุกข์ควรกำหนด นั่งสมาธิเวทนาเกิด เวลามันทุกข์ใหม่ ทุกข์ แล้ว
ทำไมมันเกิดละ ก็มีมึงโง่ จิตมึงโง่ มึงไปรับรู้มันนะ เล่นไฟ ๗ วัน ๗ คืนมันไม่เห็นทุกข์เลย
นั่งเล่นไฟ เพราะอะไร จิตมันอยู่กับไฟ จิตไปอยู่กับการพนัน แต่มานั่งเฉยๆ นี่มันทุกข์แล้ว

นี่ก็เหมือนกัน เพราะผู้ถามคิดเอาเองว่าสิ่งที่สมบูรณ์แบบแล้วมันจะไม่ทุกข์

ไม่มี

ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง แต่เอ็งต่างหากไม่รู้จักมัน เอ็งต่างหากไม่รู้จักทุกข์
เอ็งเข้าใจว่าทุกข์นั้นคือความสุข เอ็งเข้าใจว่ามีอำนาจแล้วจะมีความสุข เอ็งเข้าใจว่าทรัพย์สิน
เงินทองจะเป็นความสุข

ตอนนี้เงินเพ้อๆ เงินเอ็งหมดเลยนะ เพื่อจนไม่มีค่า มันมีความสุขตรงไหน

มันเป็นความคิด

ฉะนั้นบอกว่า ทำไมไม่คิดว่ายิ่งนั่งมากยิ่งสุขมาก ยิ่งนั่งมากยิ่งเฉยๆ ไม่สุข ไม่ทุกข์

ก็คิดว่าอยากได้ออยากเป็น นี่ไง ตราประทับใจ ยังไม่เห็นชื่อเลย ให้เขาปั๊มแล้ว คือว่ายัง
ไม่ได้ปฏิบัติเลย ก็บอกว่ายิ่งนั่งมากก็ยิ่งสุขมาก

ก็จริง จริงตามข้อเท็จจริงใจ แต่กิเลสมันพลิก กิเลสมันพลิก มันคลายออกมาคือมัน
ส่งออกมาในใจ มันคิดแบบนั้นนะ มันคิดแบบต่อต้านนะ ไม่มีเหตุผลใจ

“รู้สึกเป็นทุกข์ทั้งๆ ที่ก็ได้มีทุกข์ในชีวิต”

อะไรมันเป็นทุกข์ละ เพราะกิเลสมันพลิกใจ มันพลิก เพราะสิ่งนี้มันไม่ใช่ภาวนามย
ปัญญา มันไม่ใช่เหตุไฉนผลของเราเอง พอมันไม่ใช่เหตุไฉนผลของเราเอง มันเป็นทฤษฎี เป็น
ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราไปจำมาไง มันไม่ได้เกิดขึ้นเองจาก
ความสามารถของเรา มันไม่เกิดเองจากภาวนามยปัญญา เกิดจากศีล เกิดจากสมาธิ เกิดจาก
ปัญญาของเรา เราก็เลยไม่ได้ผลปัจจุัตตัง สันติปฏิญญาไง มันเป็นสัญญา มันเป็นความจำ

จําจรรมะมาแล้วอยากให้เราเป็นแบบนั้น มันก็ไม่มีนง เราจํามาแล้วอยากให้เป็นอย่างนั้น ให้เหมือนกับที่เรียนมา

แต่มันทุกขัง

ฉะนั้น พุทโธเฉยๆ พุทโธให้จิตมันสงบ แล้วใช้สติใช้ปัญญาแก้ไข

มันต้องใช้สติและปัญญา มันถึงจะกําจัดความคิดแบบนี้ ความคิดที่อยากได้โดยไม่สมเหตุสมผล นีปฏิบัติธรรมไม่สมควรแก่ธรรมด้วยความด้นเดา ด้วยความคาดเดา ด้วยความยึดมั่นถือมั่น มันก็เลยเป็นผลอย่างนี้ไง จบ

ถาม : ข้อ ๒๙๒๒. เรื่อง “พิจารณาต่อไปอย่างไรดี”

หลวงพ่อก : นีก็เหมือนกัน คําถามถามมามากมาย แล้วเพ็งถามมา เพ็งตอบไป เห็นไหม

ถาม : วันก่อนหลวงพ่อบอกว่าให้ยกขึ้นสู่วิปัสสนา ตอนนีผมทำไม่เป็นเลย ไม่รู้จะดูศพเผาศพอย่างไร

ตอบ : ใอนีคําถามซ้ำ ซ้ำ คําถามเหมือนครั้งที่แล้ว คําถามซ้ำๆ ฟังซ้ำไม่ได้ ถ้าฟังซ้ำแสดงว่าเราเจรจากันหรือเราสนทนาธรรมกันแล้วเราไม่เข้าใจ ถ้าความไม่เข้าใจใจ ความไม่เข้าใจแล้วเราถามซ้ำๆ

แล้วเวลาบอกว่า นอนก็ไม่หลับ นอนก็ไม่ได้

เราจะบอกว่า การภาวนานีนะ การภาวนา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนทไว้เลย

“อานนท เธอบอกบริษัท ๔ ไร่ นะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด ปฏิบัติบูชาเราเถิด”

เพราะการปฏิบัติบูชามันมีโอกาส เพราะการกระทำมันมีโอกาส เราได้รับผลตอบแทนการภาวนาๆ ภาวนาเพื่อคุณงามความดี ถ้าภาวนาเพื่อคุณงามความดี การภาวนาเพื่อคุณงามความดี ภาวนาแล้วต้องมัสติ ต้องมัสมาธิ ต้องมีปัญญา

ที่นี้การภาวนา ภาวนาไปแล้วมันไม่เกิดผลดีกับเรา พอไม่เกิดผลดีกับเรา เราก็อยากจะ
ให้มีความสุขๆ แต่มันไม่มีความสุขไง

มันไม่มีความสุขเพราะอะไร

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าณะ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย เวลาพระ
สารีบุตร พระโมคคัลลานะ อัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา เวลาพระอรหันต์ต้องแสนกัป แล้ว
พระอรหันต์ เอตทัคคะ ๘๐ องค์นั้นก็คุณสมบัติพิเศษของแต่ละองค์ๆ แต่ละองค์ คุณสมบัติ
พิเศษคืออำนาจวาสนา คือความชำนาญในแต่ละประเภท เอตทัคคะแต่ละประเภท

ฉะนั้น เวลาที่ผู้ปฏิบัติ ถ้าจะมีอำนาจวาสนา มันต้องมีพื้นฐาน วุฒิกวาระที่ควรที่จะ
ประพฤติปฏิบัติแล้วได้ผล

ถ้าวุฒิกวาระของคนที่ปฏิบัติแล้วถ้ามันไม่ได้ผล มันเป็นทุกข์เป็นยาก เราจะบอกว่า จิต
ป่วย จิตของคนถ้ามันผิดปกติ ถ้ามันผิดปกติแล้ว สิ่งที่จะภาวนา เห็นใหม่ สิ่งที่ดีที่สุดคือภาวนา
แล้วเป็นสมาธิ คือให้มันสงบระงับ

ฉะนั้น คนที่มาภาวนาอยู่กับเราเยอะแยะเลย ที่เขากินยาๆ บอกเวลากินยา ไปหาหมอ
ไปหาจิตแพทย์ ไปคุยกับหมอ แล้วหมอบอกให้ยามา ให้ยามามันเป็นเคมี เป็นฤทธิ์ทางเคมีให้
ควบคุมประสาท พอควบคุมประสาท เช่น ยานอนหลับ

ถ้านอนไม่หลับ ถ้าจิตผิดปกติ ต้องไปหาหมอ หมอบอกให้ยามากินตามนั้น

ไม่กินอีก กินแล้วมันเครียด แล้วภาวนา ภาวนาอยากเป็นพระอรหันต์นะ

ฉะนั้น ๑. ถ้ามั่ว มันเป็นปัญหาเดิมๆ

๒. เวลาที่จิตเรามันวุฒิกวาระมันเป็นแบบนี้ เพราะกรรมสุขภาพจิต ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของ
ประชากรไทยเป็นโรคซึมเศร้า ๘ เปอร์เซ็นต์ไม่แสดงอาการ แล้วถ้าจิตมันผิดปกติอย่างนี้ มันจะ
มีปัญหาอย่างนี้

ถ้ามีปัญหาอย่างนี้ปั๊บ เราจะบอกว่า เวลาภาวนาๆ ไป ใครก็แล้วแต่ภาวนา เวลาภาวนา
เกิดแอ็กซีเดนตต่างๆ

“ปฏิบัติธรรมแล้วป่วย ปฏิบัติธรรมแล้วมีปัญหา”

แล้วใช้คนที่ไม่ปฏิบัติธรรมแล้วมีปัญหาทางโลก ในโรงพยาบาลศรีธัญญาเยอะเยอะเลย เวลากดดันโดยค่าครองชีพ กดดันโดยสังคม กดดันร้อยแปด แล้วโดยพื้นฐาน จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมันติดปกติมาตั้งแต่ต้น

เมื่อก่อนเราคัดค้านมากกว่าการภาวนาจะหลุดแล้วเสียสติ เราไม่เชื่อเลยนะ แต่สุดท้ายตอนหลังนี่เชื่อ เพราะอยู่ในวงปฏิบัติมีหลุดกันเยอะ ถ้าหลุดกันเยอะ อืม! มันเป็นกรรมของสัตว์คือเขาทำกรรม กุสลา ธมฺมา อกุสลา ธมฺมา

นี่โดยปกติ นักภาวนาๆ ทั้งสิ้นที่มาภาวนา คิดว่าภาวนาแล้วมันจะดีทั้งหมดนะ

ในเมื่อจิตมันติดปกติมาอยู่แล้ว มาเริ่มภาวนา ใช้ปัญญาเลยนะ พอใช้ปัญญามันจินตนาการไป จินตนาการมันก็คิด จิตเภทนะ แหม! เทวดามาเล่นดนตรีให้ฟังเลยนะ มันหูแว่วภาพเชิงซ้อนนะ ร้อยแปด

ฉะนั้น เวลาคนที่ภาวนาๆ ถ้าติดปกติ เราบอกให้ไปหาหมอ เพราะอะไร เพราะการรักษาเพราะในทางจิตวิทยาเดี๋ยวนี้มันเจริญ แล้วการใช้เคมีควบคุมมันผ่อนแรงคนปฏิบัติเยอะมาก

แล้วเราเข้าใจได้ว่า สิ่งที่ว่าเรากินยาทางเคมีช่วยควบคุมประสาท แล้วเราพยายามควบคุมหัวใจด้วยสติของเรา หายใจเข้านี้ก็พุท หายใจออกนี้ก็โธ พยายามประพฤติปฏิบัติให้จิตเรากลับมาเป็นปกติ พอเป็นปกติแล้วเราพยายามกำหนดพุทโธๆ กำหนดเฉยๆ อย่าใช้ปัญญา ถ้าใช้ปัญญามันเป็นทางออกของโรคภัยไข้เจ็บเลย

โรคภัยไข้เจ็บคือมันติดปกติ จิตมันติดปกติอยู่แล้ว แล้วก็อ้างว่าเป็นชาวพุทธ ศรัทธาในพระพุทธศาสนา ปฏิบัติธรรมๆ แล้วหลุด ปฏิบัติธรรมไปแล้วมันเครียด ปฏิบัติธรรมแล้วมันนอนไม่หลับ

ธรรมะนะ เป็นของที่มีคุณค่ามาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ สัจธรรมนี้เลิศค่า มีคุณค่า แล้วเป็นประโยชน์ ไม่มีโทษเลย สิ่งที่เป็นโทษคือโรคภัยไข้เจ็บในใจของเรา สิ่งที่เป็นโทษคือกิเลสในใจของคนต่างหาก

ใจของคนต่างหากมันบิดพลิ้ว มันบิดมันพลิ้ว มันแสวงหาโดยการคาดการณ์เดา กิเลส
ชั้น กิเลสชั้นชั้นเข้าไปอีก แต่ไปโทษกรรมอะไร

ไอ้ที่เราจับไม่ได้ จับไม่ได้ตรงนี้ จับไม่ได้

“ปฏิบัติกรรมแล้วเจ็บไข้ได้ป่วย ทำดีแล้วไม่ได้ดี”

เฮ้ย! มึงทำไมโทษแต่พระพุทธศาสนาอะ ทำไมมึงไม่สืบค้นต้นเหตุก่อนละ ต้นเหตุคือมัน
ผิดปกติมาตั้งแต่ต้นนะ เหมือนเราทุกข์ เราทุกข์เราก็อยากจะทำทุกข์ พอเราทุกข์ เราก็มาปฏิบัติ
แต่ถ้าคนที่มีวิมุติภาวะ คนที่มีอำนาจวาสนา อย่างเช่นครูบาอาจารย์เรา ในตู้ พระอรหันต์ทั้งนั้น
เลย

พระอรหันต์ สิ่งที่เป็นพระอรหันต์เพราะท่านสร้างบุญกุศลของท่านมา มันมีสัจจะ
ความจริงในใจ ทำอย่างไร ทำแบบนั้น ตั้งสัจจะแล้วต้องเป็นอย่างนั้น

ไอ้พวกเรที่ตั้งสัจจะแล้วนะ เอาทุกอย่างกด มันยังคืนเลย

แต่ของท่านนะ คำพูดของท่านยิ่งกว่ากฎหมาย

หลวงตาท่านบอกเลย ไอนั้นมันกระดาศ ไอ้ที่เขินๆ กันนั้นนะกระดาศ

คำพูดของท่านคำไหนคำนั้น แล้วเป็นความจริงตลอด ถ้ามันเป็นอย่างนั้นมันถึงจะเป็น
ความจริงใจ

ฉะนั้น สิ่งทีบอกไว้ พิจารณาอย่างไร พิจารณาต่อไป แล้วมันร้อยแปด

มันเป็นเรื่องปรุปรุแต่ง คือว่ามันไหลไปเลย มันไหลของมันไป

คำถามนี้ถามมาแล้ว แล้วเราตอบไปแล้ว เราตอบไปแล้ว อย่างเช่นยกเลิกคำถาม เรื่อง
เสียภาษี เรื่องนั้นก็เรื่องหนึ่ง เรื่องนอนไม่หลับ ปฏิบัติไปแล้วมันทุกข์มันยากก็เรื่องหนึ่ง

เวลาตอบปัญหาอะ ตอบ ตอนตอบปัญหาเราก็คิดแบบนี้ เราจะตอบแบบนี้ด้วย แต่ตอบ
ครั้งที่แล้วไปเราตอบแบบเอาใจ ตอบแบบสังคม แต่ยังถามเข้ามา ถามเข้ามา ภาษาเราอะ มันไม่

มีเนื้อหาสาระอะไรเลย มันเป็นเรื่องความวิตกกังวลของคนคนนั้น มันเป็นเรื่องความวิตกกังวล มันไม่มีอะไรเลย แต่ก็ตอบไปด้วยมารยาท

แต่วันนี้ถามเข้ามา ฟังซ้ำไม่ได้ เพราะคำถามเดิมก็ตอบแบบเดิม ถ้าตอบแบบเอาใจก็ตอบแบบครั้งที่แล้วนะ แต่คราวนี้ถามเข้ามาๆ ตอบแบบข้อเท็จจริงเลย

สิ่งที่ชีวิตมีอุปสรรค เราก็ต้องแก้ไขของเราไป ในเมื่อพระพุทธเจ้ายังมีอุปสรรคเลย ชีวิตของคนมันจะเกิดมาแล้วไม่มีอุปสรรคเลย เดินบนกลีบกุหลาบอย่างนี้ มันหาได้ที่ไหน ขอให้เราเอาชีวิตเรารอดพ้นจากอุปสรรค รอดพ้นจากโลกนี้ ประพฤติปฏิบัติได้ นั่นก็ยอดคนแล้ว

ใช้ประเภทที่ว่า ภาวนาไปแล้ว นอนก็นอนไม่หลับ ภาวนาแล้วก็ภาวนาตามนั้น ไม่เห็นได้ผลตามนั้น

มันเป็นก๊อบปี้ เวลาไม่ทุกข์มันก็ไม่ทำ เวลาทุกข์มันก็ไปก๊อบปี้ทำตามเขา แต่ใจมันไม่เป็นใจ

ถ้าใจมันเป็นนะ มันจะเกิดจากหัวใจดวงนี้ แล้วถ้าใจดวงนี้มันเกิดขึ้นมันจะเป็นความสุข สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตของเราเนี่ย ถ้ามันสงบระงับ อู้ฮู! คุณค่ามันมหาศาลเลย

ตอนนี้ตัวมันเองก็ไม่เห็น ให้แต่สัญญาอารมณ์ คือสัญญาตญาณ คือความเกิดเป็นมนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ กระทั่งมันนะ เหยียบย่ำทำลายความคิดตัวเอง เหยียบย่ำทำลายจิตของตนเอง แล้วก็ไปหาอะไรก็ไม่รู้มากดทับมันไว้ แล้วไม่ได้เปิดให้มันอิสระขึ้นมาเลย

ถ้ามีอำนาจวาสนานะ บริกรรมพุทโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิ คือเปิดจิตของตนให้เป็นอิสระ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตนี้พ้นจากภาวะการครอบงำของกิเลสได้ชั่วคราว มหัศจรรย์จิตตัวเองมาก แล้วยังภาวนาไม่เป็นนะ มันหลุดมือ หลุดมือตลอดนะ เพราะติดสมาธิ

สมาธิเนี่ยไม่มีก็แสนยาก แต่พอมีแล้วนะ ก็ติดมันอีก ใจ

แต่ถ้าคนเขามีนะ เอ๊ะ! สมาริมันมีคุณค่ามาก แล้วพอมันคลายออกมา แล้วจะเข้าไป
อย่างไร พอเวลาเข้าไปสู่จุดนั้นได้ เห็นไหม ชำนาญในวสี ชำนาญในการรักษาความเป็นอิสระ
ความสงบของตัวเอง แล้วจนมันมั่นคง ยกขึ้นสู่วิปัสสนา

ที่บอกว่า หลวงพ่อก็สอนให้วิปัสสนา ผมกระทำวิปัสสนาไม่ได้

มันเป็นสเต็ป มันเป็นขั้นตอน ศีล สมาริ ปัญญา สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน มัน
เป็นทางสายกลางในพระพุทธศาสนา นี่คือหลัก เราตอบโดยหลักไป

ถ้ามันพิจารณาได้ สิ่งใดได้ ก็ยกขึ้นสู่วิปัสสนา วิปัสสนามันเกิดภาวนามยปัญญา
ปัญญาที่มันเกิดขึ้น ศีลมันจะบริสุทธิ์ในตัวของมันเอง เพราะมันไม่ออกนอกกลุ่มนอกทาง

แล้วถ้าศีลมันบริสุทธิ์นะ ทาน ศีล ภาวนา ถ้าภาวนาเกิดภาวนามยปัญญาขึ้น มันก็จะ
เป็นมรรค ๘ ทุกข์ดับด้วยวิธีการดับทุกข์ ด้วยวิธีการ ด้วยวิธีการที่เป็นการสร้างสม สร้างเสริม
ให้จิตมันตั้งงาม จิตมันเข้มแข็ง เป็นประโยชน์กับจิตของเราเอง

จิตของเราเองส่งเสริมคุ้มครองดูแลด้วยสติ ด้วยสมาริ ด้วยปัญญาของเราเอง ด้วย
คุณสมบัติของการกระทำ มันจะเป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติปฏิริโก มันจะเห็นคุณค่าตามความเป็น
จริงไป

แต่ถ้ามันไม่ได้แบบนี้ ไปหาหมอนะ

ถ้าจะถามมาให้เราพูด “มันสว่างไสว มันเข้าใจ มันเป็นธรรมหมดเลย” มันไม่มี เพราะนี่
เขียนมาในคอมพิวเตอร์ ในเว็บไซต์ ให้อีกก็พูดอยู่กับไมค์นี่ ๒ คนไง เราพูดอยู่นี่ ให้อีกถามอยู่
บ้านนู่น แล้วให้คนพูด ให้คนถามพันทุกข์เลย

คิดเอง เออเองไป

ไปหาหมอนะ ไปหาหมอ ให้หมอให้ยา แล้วฝึกหัดให้มันสงบ ฝึกหัดโดยธรรมะไป

พระธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ให้ประโยชน์กับทุกๆ
ครัวเรือน เหมือนพระอาทิตย์ แสงพระอาทิตย์ไม่มีชั้น ส่งไปในโลกนี้ทุกครัวเรือน บ้านใดมี
แสงโซลาร์เซลล์ บ้านนั้นจะได้พลังงานใช้ วัดเราไม่มี ต้องจ่ายค่าไฟ เพราะไม่ได้ติด

นี่อยู่ที่อำนงวณงคน ทำงเราเพื่อประโยชน์กับเรา จบ